

**PANDEMIYA DAVRIDA AXOLI SALOMATLIGINI SAQLASHDA
TIBBIYOT XODIMLARINING O'RNI**

NAMANGAN VILOYATI CHUST TUMANI
ANDIJON DAVLAT TIBBIYOT INSTITUTI 1-BOSQICH TALABASI
RAIMOVA NILUFAR RUSTAMJON QIZI

Annotatsiya: Ushbu maqolada aholi salomatligini saqlash va mustahkamlashda tibbiyot xodimlarining o'rne, ularning jamiyat oldidagi mas'uliyati hamda sog'lom turmush tarzini shakllantirishdagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, zamonaviy tibbiyot tizimida shifokor, hamshira va boshqa tibbiyot mutaxassislarining vazifalari, profilaktik tadbirlarning samaradorligi hamda aholiga sifatli tibbiy xizmat ko'rsatish masalalari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: Salomatlik, tibbiyot xodimlari, profilaktika, sog'lom turmush tarzi, tibbiy xizmat.

Kirish

Inson salomatligi jamiyat taraqqiyotining eng muhim omillaridan biridir. Sog'lom jamiyatgina iqtisodiy, ma'naviy va ijtimoiy jihatdan rivojlanishga erisha oladi. Shu sababli ham aholi salomatligini muhofaza qilish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Bu borada tibbiyot xodimlarining o'rne beqiyosdir. Chunki ular inson hayoti va salomatligini asrash, kasalliklarning oldini olish, davolash hamda sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish kabi mas'uliyatli vazifalarni bajaradilar.

Bugungi kunda dunyo miqyosida turli yuqumli va surunkali kasalliklarning ko'payishi, ekologik muammolar, noto'g'ri ovqatlanish hamda stress holatlarining ortib borishi tibbiyot xodimlari zimmasiga yanada katta mas'uliyat yuklamoqda. Ayniqsa, pandemiya davrida shifokor va hamshiralar insoniyat salomatligini saqlash yo'lida fidokorona xizmat qilganliklari bilan jamiyat e'tiboriga tushdilar.

Asosiy qism

Tibbiyot xodimlarining asosiy vazifalari.

Tibbiyot xodimlari faoliyati keng qamrovli bo'lib, ular nafaqat bemorlarni davolash, balki kasalliklarning oldini olish, sog'lom turmush tarzini shakllantirish va aholining tibbiy madaniyatini oshirish bilan ham shug'ullanadilar. Shifokorlar kasalliklarni aniqlaydi, tashxis qo'yadi va davolash choralarini belgilaydi. Hamshiralar esa bemorlarni parvarish qilish, dori vositalarini o'z vaqtida berish va davolash jarayonini nazorat qilishda muhim rol o'ynaydi.

O'ZBEKISTON: ZAMONAVIY ILM-FAN VA TADQIQOT MASALALARI

Bundan tashqari, feldsher, laboratoriya xodimlari, farmatsevtlar va sanitariya mutaxassislari ham sog'liqni saqlash tizimining ajralmas bo'g'inlaridir. Ularning hamkorlikdagi faoliyati natijasida aholiga sifatli va samarali tibbiy xizmat ko'rsatiladi.

Profilaktikaning ahamiyati

Kasallikni davolashdan ko'ra uning oldini olish oson va samaraliroqdir. Shu bois tibbiyot xodimlari tomonidan olib boriladigan profilaktik tadbirlar katta ahamiyatga ega. Profilaktika orqali kasalliklarning kelib chiqish sabablari aniqlanadi va ularning oldini olish bo'yicha chora-tadbirlar amalga oshiriladi.

Masalan, emlash ishlari, muntazam tibbiy ko'riklar, sanitariya-gigiyena qoidalarini targ'ib qilish, sog'lom ovqatlanish va jismoniy faollikni tavsiya etish aholi salomatligini saqlashda muhim omillardan hisoblanadi. Tibbiyot xodimlari aholiga zararli odatlardan, jumladan, chekish, spirtli ichimliklar iste'moli va giyohvandlikdan saqlanish bo'yicha tushuntirish ishlarini olib boradilar.

Sog'lom turmush tarzini shakllantirishdagi o'rni

Sog'lom turmush tarzini shakllantirishda tibbiyot xodimlarining targ'ibot ishlari muhim ahamiyatga ega. Ular aholiga to'g'ri ovqatlanish, sport bilan shug'ullanish, shaxsiy gigiyena qoidalariga amal qilish va ruhiy salomatlikni saqlash bo'yicha tavsiyalar beradilar. Ayniqsa, maktab, bog'cha va oliy ta'lim muassasalarida o'tkaziladigan sog'lomlashtirish tadbirlari yosh avlodning sog'lom voyaga yetishiga xizmat qiladi. Tibbiyot xodimlari tomonidan olib boriladigan ma'ruzalar, seminarlar va davra suhbatlari aholining tibbiy savodxonligini oshirishda muhim vosita hisoblanadi.

Pandemiya davrida tibbiyot xodimlarining fidokorligi

Koronavirus pandemiyasi davrida tibbiyot xodimlari inson salomatligini saqlash yo'lida ulkan xizmat ko'rsatdilar. Ular kecha-yu kunduz bemorlarni davolash, aholini emlash va kasallik tarqalishining oldini olish uchun tinimsiz mehnat qildilar. Ko'plab tibbiyot xodimlari o'z hayotini xavf ostiga qo'yib, insonlar hayotini saqlab qolishga harakat qildilar.

Pandemiya tibbiyot tizimining naqadar muhim ekanligini yana bir bor namoyon etdi. Shu bilan birga, tibbiyot xodimlarini moddiy va ma'naviy qo'llab-quvvatlash zarurligini ham ko'rsatdi.

Zamonaviy tibbiyot va yangi texnologiyalar

Hozirgi kunda tibbiyot sohasida zamonaviy texnologiyalar keng qo'llanilmoqda. Raqamli tibbiyot, telemeditsina, zamonaviy diagnostika usullari va innovatsion davolash metodlari aholiga qulay va sifatli xizmat ko'rsatish imkonini bermoqda.

Tibbiyot xodimlari ushbu texnologiyalarni puxta o'zlashtirishi, o'z bilim va malakasini muntazam oshirib borishi lozim. Chunki zamonaviy tibbiyot bilimdon, mas'uliyatli va malakali mutaxassislarni talab qiladi.

Tibbiyot xodimlariga bo'lgan hurmat va e'tibor.

O'ZBEKISTON: ZAMONAVIY ILM-FAN VA TADQIQOT MASALALARI

Jamiyatda tibbiyot xodimlariga hurmat bilan munosabatda bo'lish muhimdir. Chunki ular inson hayoti uchun kurashadigan fidoyi kasb egalaridir. Davlat tomonidan tibbiyot sohasini rivojlantirish, shifoxonalarni zamonaviy jihozlash, tibbiyot xodimlarining mehnatini rag'batlantirish va malakasini oshirishga katta e'tibor qaratilmoqda.

Aholi ham tibbiyot xodimlari tavsiyalariga amal qilishi, sog'lig'iga befarq bo'lmasligi va profilaktik tadbirlarda faol ishtirok etishi zarur.

Xulosa

Xulosa qilib aytganda, aholi salomatligini saqlashda tibbiyot xodimlarining o'rni nihoyatda katta. Ular nafaqat kasalliklarni davolaydi, balki ularning oldini olish, sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish va aholining tibbiy madaniyatini oshirishga ham xizmat qiladilar. Zamonaviy tibbiyot tizimida malakali va fidoyi tibbiyot xodimlari jamiyat salomatligining asosiy tayanchi hisoblanadi. Kelajakda sog'lom jamiyatni barpo etish uchun tibbiyot sohasini yanada rivojlantirish, tibbiyot xodimlarini qo'llab-quvvatlash hamda aholining sog'lom turmush tarziga bo'lgan mas'uliyatini oshirish muhim ahamiyat kasb etadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi "Fuqarolar sog'lig'ini saqlash to'g'risida"gi Qonuni.
2. Abu Ali ibn Sino. "Tib qonunlari".
3. S.S. G'ulomov. "Jamoat salomatligi asoslari". Toshkent, 2021.
4. Sh.X. Karimov. "Tibbiyot etikasi va deontologiyasi". Toshkent, 2020.
5. Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti (WHO) materiallari.
6. "Sog'lom avlod uchun" ilmiy-uslubiy qo'llanma.
7. Internet ma'lumotlari va ilmiy maqolalar.

